

Wstęp do fizyki jądra i cząstek - seria 6

Termin: wykład 5.04.2005.

Proszę pamiętać o porządknej dyskusji

Zadanie 1 Używając modelu kropłowego jądra obliczyć całkowitą energię wiązania i energię wiązania na nukleon jąder żelaza ${}_{26}^{56}\text{Fe}$ i ołowiu ${}_{82}^{208}\text{Pb}$. Wynik porównać z wartościami doświadczalnymi (link: <http://www-csnm.in2p3.fr/amdc/masstables/Ame2003/mass.mas03round>).

Zadanie 2 W rozpadzie jądra ${}^{238}\text{Pu} \rightarrow {}^{234}\text{U} + \alpha$ wydziela się 5.49 MeV energii, która z wydajnością rzędu 5.5% może zostać wykorzystana do produkcji elektryczności. Średni czas rozpadu α dla ${}^{238}\text{Pu}$ wynosi 127 lat. Sonda kosmiczna *Voyager-2* wystartowała z Ziemi 20 sierpnia 1977 roku, docierając do Saturna 26 sierpnia 1981 roku i do Neptuna 24 sierpnia 1989 roku.

Ile wynosiła w chwili startu masa plutonu na pokładzie *Voyagera* jeśli misja sondy wymagała w chwili spotkania z Saturnem mocy użytkowej rzędu 400 W ?

Ile wynosiła moc dostępna w momencie spotkania z Neptunem ?

Odległości Saturna i Neptuna od Słońca wynoszą odpowiednio 9,5 i 30,1 AU (1 AU = średnia odległość Ziemi od Słońca). Wiedząc, że typowe baterie słoneczne mogą dostarczyć na orbicie okołoziemskiej mocy rzędu 10.5 kW z powierzchni 730 m² (dane dotyczą konstrukcji laboratorium *Skylab*), oszacować wielkość baterii słonecznych koniecznych do zainstalowania na sondzie *Voyager*, gdyby zdecydowano się nie korzystać z energii jądrowej.

Zadanie 3 Załóżmy, że efektywny potencjał dla cząstki α w jądrze można przybliżyć przez sferycznie symetryczną studnię potencjału o głębokości $V_0 = 40$ MeV. Jaką energię kinetyczną posiada cząstka α wewnątrz jądra, jeśli jej energia kinetyczna jako produktu rozpadu wynosi 10 MeV? Czy długość fali de Broglia pozwala oczekiwać że cząstka α o której mowa może być związana w jądrze ${}^{12}\text{C}$ albo ${}^{238}\text{U}$?

Odpowiedzi i wskazówki

Zadanie 1 Odpowiedzi do tego zadania byłyby nie stosowne.

Zadanie 2 $m = 13\text{kg}$, $P_{\text{Neptun}} = 375\text{W}$, $S = 23400\text{m}^2$.

Zadanie 3 $E_k = 50\text{Mev}$, $\lambda = 2\text{fm}$.